

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

BG

Реч

Люксембург, 10 октомври 2019 г.

Реч на г-н Клаус-Хайнер Лене — председател на Европейската сметна палата

**Представяне на Годишния доклад на Европейската сметна палата за 2018 г.
пред Съвета по икономически и финансови въпроси (ECOFIN)**

Люксембург, 10 октомври 2019 г.

В случай на различия,
предимство има устното изложение на речта.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Уважаеми г-н председател,

Уважаеми госпожи и господа министри,

Дами и господа,

Като председател на Европейската сметна палата бих искал да ви благодаря за отделеното време за разглеждане на нашия Годишен доклад за финансовата 2018 година, в който представяме оценката си за състоянието на финансовото управление на Европейския съюз.

Ние извършихме одит на консолидираните отчети на ЕС за 2018 г. Считаме, че те дават точна и вярна представа за финансовото състояние на ЕС.

Относно приходите, които се начисляват в бюджета на ЕС, не открихме съществено ниво на грешки. Ето защо изразяваме становище без резерви относно редовността на приходната част на бюджета на ЕС.

Относно разходната част, отново изразяваме одитно становище с резерви за редовността на плащанията, както и в предходните две години. С други думи, разкритите при нашия одит грешки не са широко разпространени и поради това не водят до неправилно представяне на действителното финансово състояние на ЕС.

Това е една от ключовите констатации от нашите одити, която потвърждава, че финансовото управление на ЕС се подобрява трайно през последните няколко години. Обнадеждаващо е, че не само Комисията, но и държавите членки продължават отбелязвания от нас напредък в предходните две години.

Едно „становище с резерви“ означава „да, но...“. Да, плащанията като цяло са редовни, но все още съществуват проблеми.

Що се отнася до разходите, традиционната „водеща новина“ в нашата Декларация за достоверност е изчисленият процент грешки, който тази година е 2,6 %¹. Това означава, че според нас 2,6 % от плащанията не е следвало да бъдат направени, тъй като не са съответствали на правилата на ЕС. Ниво на грешки, по-високо от 2 %, се счита за съществено.

Въпреки това, както многократно вече подчертавам, това не означава, че 2,6 % от плащанията от бюджета на ЕС са разхитени. Дори когато правилата за дадено плащане не са били спазени, разходваните средства може въпреки всичко да са постигнали своята цел в конкретния случай.

При представянето на това цялостно изчисление на грешките трябва да се подчертае, че при значителна част от одитираните разходи нивото на грешки не е съществено. По-специално, този обобщен резултат не разкрива

¹ Долна граница: 1,8 %, изчислен процент грешки: 2,6 %; горна граница: 3,4 %. Годишен доклад, глава 1.15.

едно важно разграничение — начинът на отпускане на средствата от ЕС има отражение върху риска от грешки. Това заключение може да бъде полезно при изготвянето на бъдещо законодателство.

За разходи, по отношение на които се прилагат сложни правила, нивото на грешки се изчислява на 4,5 %, което е относително високо. Тези разходи представляват около половината от бюджета на ЕС². Това са основно „плащания, извършени съгласно принципа на възстановяване“, изискващ бенефициентите да представят искания за възстановяване на вече извършени допустими разходи (например проекти за научни изследвания, проекти за регионално развитие и развитие на селските райони).

Рискът от грешки е по-нисък при разходите, подчиняващи се на опростени правила, които са предимно свързани с права за получаване на плащане. При тях бенефициентите получават плащания, ако отговарят на определени условия — например пряка помощ за земеделските стопани или стипендии за обучение.

Дами и господа,

По време на посещенията ми в различни европейски столици вече имах възможността да информирам някои от вас за промяната в подхода на Европейската сметна палата като част от нашата многогодишна стратегия. Получих единствено положителни реакции и подкрепа, за което съм ви благодарен.

Вместо да провежда все по-сложни одити в случаите, когато други вече са направили това, Сметната палата ще използва за изготвянето на своята Декларация за достоверност подход на атестация, което означава, че в бъдеще възнамеряваме да извършваме преглед на одитната дейност, извършена от други — по-специално от Комисията, която от своя страна използва собствените си проверки и тези, извършени на национално равнище при споделеното управление.

С други думи, планираме да използваме работата на други одитори, ако резултатите им са доказано надеждни. От Годишния доклад ще видите, че често сме критични по отношение на много от проверките, извършени от държавите членки и Комисията (например съществуват около 126 различни органа на национално равнище, участващи в одита на разходите за сближаване). Това често ни затруднява да използваме и разчитаме в още по-голяма степен на резултатите от тази работа. Също така е справедливо да се каже, че Комисията полага големи усилия, за да продължи да подобрява работата на различните национални органи.

Работим активно с Комисията за създаване на необходимите условия за напредък към атестация. Използвам тази възможност, за да благодаря на комисар Йотингер за подкрепата му и се надявам такава подкрепа да получим и от неговия приемник.

Бих желал сега да насоча вниманието ви към отделните бюджетни функции в МФР и да открия някои от основните ни констатации.

² 50,6 %

За функция „Конкурентоспособност“ Сметната палата откри значително по-малко грешки в сравнение с миналата година (2 %). Недопустимите разходи за персонал все още са основният източник на грешки в областта на научните изследвания.

За функция „Икономическо и социално сближаване“ изчислихме ниво на грешки от 5 %. Броят и отражението на откритите грешки показват, че все още съществуват трайни слабости по отношение на редовността на разходите, декларирани от националните управляващи органи. Недопустимите разходи по проекти са ключов проблем, който се подсилва и от факта, че някои държави добавят допълнителни национални условия към и без това сложните условия на ЕС („прекомерно регулиране“).

За функция „Природни ресурси“ изчисленият от нас процент грешки е 2,4 % и той включва декларирани недопустими разходи, неточна информация за площи или животни, проблеми в обществените поръчки и административни грешки. Преките плащания като цяло обаче не са засегнати от съществено ниво на грешки. Това е добра новина.

Що се отнася до функция „Сигурност и гражданство“ обръщаме внимание на слабостите в прилагането на правилата за обществени поръчки, но също и на системните слабости в държавите членки по отношение на фонд „Убежище и миграция“ и фонд „Вътрешна сигурност“.

Дами и господа,

Извършеният от Сметната палата одит, който представих днес пред вас, показва, че въпреки многото оставащи проблеми, ЕС за трета поредна година последователно отстоява високи стандарти за отчетност и прозрачност при разходването на публични средства.

Предвид растящите предизвикателства обаче, които ЕС трябва да посрещне с бюджет в размер само на около 1 % от brutния национален доход на всички държави членки, взети заедно, от особено значение е разходването на средствата на ЕС не само да бъде законосъобразно и редовно, но и да води до постигане на резултати. В бъдеще Европейската сметна палата ще следи още по-отблизо точно този аспект.

Фокусът ни е върху добавената стойност на действията на ниво ЕС. Всяко изразходвано евро на ниво ЕС следва да има принос, който не би бил получен, ако разходите се извършваха на регионално или национално ниво.

Ще ви бъда благодарен, ако подкрепите нашата дейност в тази посока с идеи и предложения за бъдещата ни работа.

Бих искал в заключение да изкажа благодарност на Финландското председателство на Съвета. Нашето сътрудничество и съвместната ни работа бяха на много високо ниво и, вярвам, полезни и за двете страни. Надявам се да продължим това отлично сътрудничество с Хърватското председателство на Съвета през следващата година.

Благодаря ви за вниманието. С удоволствие ще отговоря на вашите въпроси или коментари.